

Tillstånd och upplysning
Isabella Danckwardt-Lillieström

Delgivningskvitto

Lantbrukarnas riksförbund
105 33 Stockholm

Beslut angående ansökan om dispens på växtskyddsområdet

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande för växtskyddsmedlet Signum, reg. nr. 4884, enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009¹.

Dispensen gäller från och med 13 juli 2015 till och med 28 oktober 2015 för användning mot svampangrepp i frilandsodlingar av gurka, squash/zucchini, melon, pumpa, spenat och blåbär.

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

2 Beskrivning av ärendet

Den 16 juni 2015 inkom ansökan om dispens för nedanstående ändamål.

Sökande	Lantbrukarnas riksförbund 105 33 Stockholm
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Signum
Produktens reg nr	4884
Verksamma ämnen	Boskalid
	Pyraklostrobin
Funktion	Fungicid
Sökt användningsområde	Svampangrepp i frilandsodlingar av gurka, squash/zucchini, melon, pumpa, spenat och blåbär

2.1 Sökandens skäl till ansökt dispens

Tillgängliga svampmedel på marknaden idag för **frilandsgurka** bekämpar framför allt gurkbladmögel och mjöldagg. De senaste åren har dock problemen med angrepp av svampsjukdomarna *Alternaria spp* och *Didymella bryoniae* ökat. Angrepp av dessa svampar resulterar i att växten inte kan transportera näring till gurkanerna vilket leder till minskad skörd. Sökande uppskattar att cirka 40 % av skörden kan gå

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (hädanefter förordning (EG) nr 1107/2009)

förlorad på grund av dessa angrepp. Sökande uppger att det tidigare ansågs att den godkända produkten Amistar (med det verksamma ämnet azoxystrobin) skulle fungera mot dessa svampangrepp men detta har visat sig vara fel. Orsakerna till detta kan vara flera och man tror att ökat smittetryck, nya typer av svampangrepp, tillgång till färre preparat och behandlingstillfällen eller motståndskraft mot azoxystrobin kan ligga bakom den uteblivna effekten.

Odlingar av **squash/zucchini, melon och pumpa** på friland drabbas av motsvarande svampsjukdomar som förekommer på frilandsgurka och även för dessa uppskattar sökanden att skördeförlusten kan bli upp mot 40 %. Det finns idag inga svampmedel registrerade för frilandsodling av dessa grödor.

Odlingar av **spenat** är känsliga för flera olika sorters svampangrepp. Signum är godkänt för babyspenat men inte i spenat som ska skördas senare. Det finns idag inga svampmedel registrerade för spenat. Skördeförlusten beräknas av sökande kunna uppgå till upp mot 50 %

Blåbär angrips av flera svampsjukdomar, bland annat *Colletotrichum*. Det finns idag inga svampmedel registrerade för användning i blåbär.

Vidare har sökande uppgett som stöd för sin ansökan att Signum anses vara det bästa alternativet att söka dispens för då det är godkänt i Sverige och har erkänt god effekt. Dessutom finns det tillgängliga resthaltunderlag för de sökta användningsområdena.

För att lösa bekämpningsbehovet på längre sikt har sökanden lämnat in en ansökan om utvidgat mindre användningsområde i november 2014 för de aktuella grödorna, denna har dock inte hunnit behandlas av Kemikalieinspektionen.

2.2 Samråd med Livsmedelsverket

Livsmedelsverket skriver att tillgänglig resthaltsinformation tyder på att användningen av produkten Signum, innehållande de aktiva substanserna boskalid och pyraklostrobin, mot svampangrepp vid odling av blåbär, spenat, squash, zucchini, melon och pumpa enligt sökt användning inte bör ge upphov till resthalter över de idag gällande EU-gränsvärdena (MRL) för boskalid och pyraklostrobin i respektive gröda.

En förfinad beräkning av livstidsexponering för boskalid genom konsumtion av alla livsmedelsprodukter som teoretiskt kan innehålla boskalid visade inte på någon risk för att det acceptabla dagliga intaget (ADI) överskrids för boskalid. På samma sätt gjordes en beräkning av livstidsexponering för pyraklostrobin genom konsumtion av alla livsmedelsprodukter som teoretiskt kan innehålla pyraklostrobin och inte heller den visade på någon risk för att det acceptabla dagliga intaget (ADI) överskrids för pyraklostrobin.

En förfinad beräkning av korttidsexponeringen av pyraklostrobin till följd av hög konsumtion av någon av de grödor som ingår i ansökan visade inte på någon risk för att den akuta referensdosen (ARfD) överskrids. Någon motsvarande beräkning av korttidsexponeringen av boskalid har inte gjorts eftersom den substansen inte är akutgiftig och saknar ARfD.

Därmed förväntas användningen av Signum inte ge upphov till resthalter som utgör någon risk för konsumenter eller kommer att överskrida gällande gränsvärden och Livsmedelsverkets bedömning är att de krav som gäller resthalter i samband med produktgodkännanden enligt förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda.

2.3 Tidigare liknande ansökningar om dispens

Inga dispenser har tidigare sökts för Signum för något av de aktuella användningsområdena.

Problemen med angrepp av *Alternaria spp* och *Didymella bryoniae* i odlingar av frilandsgurka har ökat på senare år. 2013 samt 2014 medgav Kemikalieinspektionen dispens för användning av det icke godkända svampmedlet Collis (likt Signum innehållande boskalid) för bekämpning av dessa. Då det nu finns resthaltstudier för Signum (som redan är godkänd i Sverige för svampbekämpning i ett flertal andra grödor) i gurka så söks dispens för Signum istället.

3 Skäl

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009² får endast godkända växtskyddsmedel släppas ut på den svenska marknaden och användas. Kemikalieinspektionen får dock i vissa fall meddela dispens från kravet på godkännande. Av artikel 53 i förordningen följer att en medlemsstat i särskilda fall får tillåta att ett växtskyddsmedel under högst 120 dagar släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av fara som inte kan avvärras på något annat rimligt sätt.

Sökanden har angivit att inga av de produkter som idag är godkända för svampsjukdomar i frilandsgurka har tillräcklig effekt mot *Alternaria spp* och *Didymella bryoniae*. Aliette 80 WG, Ranman och Ranman Top bekämpar framför allt bladmögel medan Kumulus DF används för att bekämpa mjöldagg. Amistar har redan tidigare år konstaterats ha otillräcklig effekt och Kemikalieinspektionen ser ingen anledning att göra en annan bedömning nu.

Vidare finns det idag inga produkter alls godkända för att bekämpa svampangrepp i frilandsoodlingar av squash/zucchini, melon, pumpa, spenat och blåbär. Svampangrepp bedöms därför inte kunna avvärras på annat rimligt sett än genom dispens för Signum. Sökanden har även kunnat visa på åtgärder för att försöka lösa bekämpningsbehovet på längre sikt genom att lämna in en ansökan om utvidgat mindre användningsområde för Signum för de aktuella grödorna.

Mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan finner Kemikalieinspektionen att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan.

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG.

4 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Johan Axelman
Beslutande

Isabella Danckwardt-Lillieström
Föredragande

Johan Lindh
Jurist

Kopia till:

- Jordbruksverket
551 82 Jönköping
- Livsmedelsverket
Box 622
751 26 Uppsala
- BASF AB
Box 7144
402 33 Göteborg